

10. ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ POPULATION WITH DISABILITY

Սույն բաժնում ներկայացված ցուցանիշները գնահատվել են Աշխատուժի հետազոտության (ՀՀ-ԱՀ) շրջանակում հարցված **15-74 տարեկան** այն անձանց **բանավոր պատասխանների** հիման վրա, ովքեր նշել են հաշմանդամության խումբ ունենալու մասին, սահմանված պետական լիազոր մարմնի կողմից բժշկասոցիալական փորձաքննության արդյունքում.

1. Հաշմանդամության 1-ին խումբ,
2. Հաշմանդամության 2-րդ խումբ,
3. Հաշմանդամության 3-րդ խումբ,
4. «Հաշմանդամ երեխա» կարգավիճակ:

Համեմատության համար նույն ցուցանիշները ներկայացվել են նաև նույն տարիքային խմբի **հաշմանդամություն չունեցողների** վերաբերյալ:

The indicators presented in this section were estimated on the basis of the **oral answers** of the respondents **aged 15-74** who were interviewed for the Labor Force Survey (RA-LFS) and who indicated that they had a disability group determined by the state authorized body as a result of medical and social examination:

1. Disability group 1,
2. Disability group 2,
3. Disability group 3,
4. Status "Disabled child".

With the purpose of a comparison contrast, the same indicators were presented for people **without disabilities** in the same age group.

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ
LABOUR RESOURCES / WORKING-AGE POPULATION

10.1. Հաշմանդամություն ունեցող և չունեցող աշխատանքային ռեսուրսների կազմը
Scope of Labour Resources with Disabilities and without Disabilities

	Ընդամենը <i>Total</i>		Տղամարդ <i>Men</i>		Կին <i>Women</i>		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
<i>1000 մարդ</i> <i>persons</i>							
Աշխատանքային ռեսուրսներ	2 196.4	2 201.1	1 022.7	1 024.1	1 173.7	1 177.1	Labour resources / Working age population
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	173.1	168.4	87.7	84.0	85.4	84.5	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	2 023.3	2 032.7	935.0	940.1	1 088.3	1 092.6	<i>Without disabilities</i>
Զբաղվածներ	1 048.5	1 077.4	601.1	605.7	447.4	471.6	Employed
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	49.0	42.5	28.9	27.5	20.1	15.0	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	999.5	1034.9	572.2	578.2	427.3	456.7	<i>Without disabilities</i>
Գործազուկներ	245.4	240.8	130.8	128.1	114.6	112.6	Unemployed
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	10.6	9.1	7.5	5.4	3.1	3.7	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	234.8	231.6	123.3	122.7	111.5	108.9	<i>Without disabilities</i>
Աշխատուժից դուրս բնակչություն	902.5	883.0	290.8	290.2	611.7	592.8	Population outside the labour force
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	113.5	116.8	51.3	51.0	62.2	65.8	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	789.1	766.2	239.6	239.2	549.5	527.0	<i>Without disabilities</i>

շարունակության
continuation

	Քաղաք <i>Urban</i>		Գյուղ <i>Rural</i>		
	2018	2019	2018	2019	
Աշխատանքային նետուրսներ	1 261.3	1 357.4	935.1	843.7	Labour resources / Working age population
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	107.3	105.6	65.8	62.8	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	1 154.0	1 251.8	869.3	780.9	<i>Without disabilities</i>
Զբաղվածներ	545.4	626.2	503.1	451.1	Employed
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	23.3	19.8	25.7	22.7	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	522.1	606.4	477.3	428.4	<i>Without disabilities</i>
Գործազուկներ	181.0	182.4	64.4	58.3	Unemployed
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	8.0	8.0	2.6	1.2	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	173.0	174.4	61.8	57.2	<i>Without disabilities</i>
Աշխատուժից դուրս բնակչություն	534.9	548.7	367.7	334.3	Population outside the labour force
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	76.0	77.8	37.5	38.9	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	458.9	470.9	330.2	295.3	<i>Without disabilities</i>

Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, %

	Ընդամենը <i>Total</i>		Տղամարդ <i>Men</i>		Կին <i>Women</i>		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Աշխատանքային ռեսուրսներ	100	100	46.6	46.5	53.4	53.5	Labour resources / Working age population
հաշմանդամություն ունեցող	100	100	50.7	49.8	49.3	50.2	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	100	100	46.2	46.2	53.8	53.8	Without disabilities
Զբաղվածներ	100	100	57.3	56.2	42.7	43.8	Employed
հաշմանդամություն ունեցող	100	100	58.9	64.8	41.1	35.2	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	100	100	57.2	55.9	42.8	44.1	Without disabilities
Գործազուկներ	100	100	53.3	53.2	46.7	46.8	Unemployed
հաշմանդամություն ունեցող	100	100	71.0	59.5	29.0	40.5	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	100	100	52.5	53.0	47.5	47.0	Without disabilities
Աշխատուժից դուրս բնակչություն	100	100	32.2	32.9	67.8	67.1	Population outside the labour force
հաշմանդամություն ունեցող	100	100	45.2	43.7	54.8	56.3	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	100	100	30.4	31.2	69.6	68.8	Without disabilities

	Քաղաք <i>Urban</i>		Գյուղ <i>Rural</i>		
	2018	2019	2018	2019	
Աշխատանքային ռեսուրսներ	57.4	61.7	42.6	38.3	Labour resources / Working age population
հաշմանդամություն ունեցող	62.0	62.7	38.0	37.3	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	57.0	61.6	43.0	38.4	Without disabilities
Զբաղվածներ	52.0	58.1	48.0	41.9	Employed
հաշմանդամություն ունեցող	47.5	46.5	52.5	53.5	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	52.2	58.6	47.8	41.4	Without disabilities
Գործազուկներ	73.8	75.8	26.2	24.2	Unemployed
հաշմանդամություն ունեցող	75.7	87.4	24.3	12.6	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	73.7	75.3	26.3	24.7	Without disabilities
Աշխատուժից դուրս բնակչություն	59.3	62.1	40.7	37.9	Population outside the labour force
հաշմանդամություն ունեցող	67.0	66.7	33.0	33.3	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	58.2	61.5	41.8	38.5	Without disabilities

10.2 Հաշմանդամություն ունեցող և չունեցող աշխատանքային ռեսուրսներն ըստ կրթական մակարդակի
Labour Resources with Disabilities and without Disabilities by Educational Attainment

	Ընդամենը <i>Total</i>		Զբաղվածներ <i>Employed</i>		Գործազուկներ <i>Unemployed</i>		Աշխատուժից դուրս բնակչություն <i>Population outside the labour force</i>		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
<i>1000 մարդ persons</i>									
Աշխատանքային ռեսուրսներ	2 196.4	2 201.1	1 048.5	1 077.4	245.4	240.8	902.5	883.0	Labour resources / Working age population
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	173.1	168.4	49.0	42.5	10.6	9.1	113.5	116.8	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	2 023.3	2 032.7	999.5	1 034.9	234.8	231.6	789.1	766.2	<i>Without disabilities</i>
Բարձրագույն, հետբուհական	487.3	551.5	301.9	346.7	59.5	63.9	125.9	140.9	Tertiary, post-graduate
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	21.0	26.7	8.3	8.6	1.2	2.4	11.5	15.8	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	466.3	524.8	293.6	338.1	58.2	61.6	114.5	125.1	<i>Without disabilities</i>
Միջին մասնագիտական, նախամասնագիտական (արհեստագործական)	517.3	515.2	239.3	254.3	69.8	63.6	208.2	197.3	Secondary specialized, vocational
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	55.3	51.0	15.7	13.7	4.3	2.7	35.4	34.6	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	462.0	464.2	223.7	240.7	65.5	60.9	172.8	162.6	<i>Without disabilities</i>
Միջնակարգ ընդհանուր	985.5	925.7	451.4	424.0	101.8	99.5	432.3	402.1	General secondary
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	77.2	68.7	22.6	17.5	4.8	3.5	49.8	47.6	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	908.3	857.0	428.8	406.5	97.0	96.0	382.5	354.5	<i>Without disabilities</i>
Հիմնական ընդհանուր և ցածր	206.2	208.8	55.8	52.3	14.3	13.8	136.2	142.7	General basic and lower
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	19.6	22.1	2.5	2.7	0.2	0.6	16.9	18.8	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	186.6	186.8	53.3	49.6	14.0	13.2	119.3	123.9	<i>Without disabilities</i>

	Ընդամենը <i>Total</i>		Զբաղվածներ <i>Employed</i>		Գործազուկներ <i>Unemployed</i>		Տնտեսապես ոչ ակտիվ բնակչություն <i>Population outside the labour force</i>		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	

Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, %
As share of the total of the same group, %

Աշխատանքային ռեսուրսներ	100	100	100	100	100	100	100	100	Labour resources / Working age population
հաշմանդամություն ունեցող	100	100	100	100	100	100	100	100	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	100	100	100	100	100	100	100	100	Without disabilities
Բարձրագույն, հետբուհական	22.2	25.1	28.8	32.2	24.2	26.6	14.0	16.0	Tertiary, post-graduate
հաշմանդամություն ունեցող	12.1	15.9	16.9	20.1	11.5	26.0	10.1	13.5	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	23.0	25.8	29.4	32.7	24.8	26.6	14.5	16.3	Without disabilities
Միջին մասնագիտական, նախամասնագիտական (արհեստագործական)	23.6	23.4	22.8	23.6	28.4	26.4	23.1	22.3	Secondary specialized, vocational
հաշմանդամություն ունեցող	32.0	30.3	32.0	32.2	40.4	29.5	31.2	29.6	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	22.8	22.8	22.4	23.3	27.9	26.3	21.9	21.2	Without disabilities
Միջնակարգ ընդհանուր	44.9	42.1	43.1	39.4	41.5	41.3	47.9	45.5	General secondary
հաշմանդամություն ունեցող	44.6	40.8	46.0	41.3	45.8	38.4	43.8	40.8	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	44.9	42.2	42.9	39.3	41.3	41.4	48.5	46.3	Without disabilities
Հիմնական ընդհանուր և ցածր	9.4	9.5	5.3	4.9	5.8	5.7	15.1	16.2	General basic and lower
հաշմանդամություն ունեցող	11.3	13.1	5.0	6.4	2.2	6.1	14.9	16.1	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	9.2	9.2	5.3	4.8	6.0	5.7	15.1	16.2	Without disabilities

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅՈՒՆ
ECONOMIC ACTIVITY

10.3. Հաշմանդամություն ունեցող և չունեցող բնակչության տնտեսական ակտիվությունը
Economic Activity of Population with Disabilities and without Disabilities

	Ընդամենը <i>Total</i>		Տղամարդ <i>Men</i>		Կին <i>Women</i>		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
%							
Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ¹	58.9	59.9	71.6	71.7	47.9	49.6	Labour force participation rate
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	34.4	30.7	41.5	39.3	27.2	22.1	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	61.0	62.3	74.4	74.6	49.5	51.8	<i>Without disabilities</i>
Զբաղվածության մակարդակ¹	47.7	48.9	58.8	59.1	38.1	40.1	Employment-to-population ratio¹
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	28.3	25.2	33.0	32.8	23.6	17.7	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	49.4	50.9	61.2	61.5	39.3	41.8	<i>Without disabilities</i>
Գործազրկության² մակարդակ	19.0	18.3	17.9	17.5	20.4	19.3	Unemployment rate
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	17.7	17.7	20.6	16.5	13.2	19.9	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	19.0	18.3	17.7	17.5	20.7	19.3	<i>Without disabilities</i>
Աշխատուժից դուրս բնակչության մասնաբաժինը¹	41.1	40.1	28.4	28.3	52.1	50.4	Share of population outside the labour force¹
<i>հաշմանդամություն ունեցող</i>	65.6	69.3	58.5	60.7	72.8	77.9	<i>With disabilities</i>
<i>հաշմանդամություն չունեցող</i>	39	37.7	25.6	25.4	50.5	48.2	<i>Without disabilities</i>

¹ Այստեղ և հետագայում՝ հաշվարկված է աշխատանքային ռեսուրսների (ըստ **մշտական բնակչության** ցուցանիշի) թվաքանակի նկատմամբ:

Here and hereafter it is calculated by the number of labour resources (by the number of resident (de jure) population).

² Այստեղ և հետագայում՝ հաշվարկված է աշխատուժի թվաքանակի նկատմամբ:

Here and hereafter is calculated by the number of labor force.

շարունակության
continuation

	Քաղաք Urban		Գյուղ Rural		
	2018	2019	2018	2019	
Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ¹	57.6	59.6	60.7	60.4	Labour force participation rate
հաշմանդամություն ունեցող	29.2	26.3	43.0	38.0	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	60.2	62.4	62.0	62.2	Without disabilities
Զբաղվածության մակարդակ¹	43.2	46.1	53.8	53.5	Employment-to-population ratio¹
հաշմանդամություն ունեցող	21.7	18.7	39.1	36.2	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	45.2	48.4	54.9	54.9	Without disabilities
Գործազրկության² մակարդակ	24.9	22.6	11.3	11.4	Unemployment rate
հաշմանդամություն ունեցող	25.6	28.8	9.1	4.8	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	24.9	22.3	11.5	11.8	Without disabilities
Աշխատուժից դուրս բնակչության մասնաբաժինը¹	42.4	40.4	39.3	39.6	Share of population outside the labour force¹
հաշմանդամություն ունեցող	70.8	73.7	57.0	62.0	With disabilities
հաշմանդամություն չունեցող	39.8	37.6	38	37.8	Without disabilities

¹ Այստեղ և հետագայում՝ հաշվարկված է աշխատանքային ռեսուրսների (ըստ մշտական բնակչության ցուցանիշի) թվաքանակի նկատմամբ:

Here and hereafter it is calculated by the number of labour resources (by the number of resident (de jure) population).

² Այստեղ և հետագայում՝ հաշվարկված է աշխատուժի թվաքանակի նկատմամբ:

Here and hereafter is calculated by the number of labor force.